

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2005, de
RAMADERS D'ANDORRA, S.A.

Maig del 2007

ÍNDEX

---

1. INTRODUCCIÓ	3
1.1. Objecte i abast.....	3
1.2. Metodologia	4
1.3. Naturalesa jurídica.....	5
1.4. Marc jurídic	5
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA	6
2.1. Balanç i compte del resultat economicopatrimonial	6
2.1.1. Immobilitzat	12
2.1.2. Existències	12
2.1.3. Deutors.....	13
2.1.4. Inversions financeres temporals.....	13
2.1.5. Tresoreria.....	14
2.1.6. Ajustaments per periodificació	14
2.1.7. Fons propis	15
2.1.8. Creditors.....	16
2.1.9. Ingressos per vendes	16
2.1.10. Subvencions corrents	17
2.1.11. Despeses d'aprovisionaments	18
2.1.12. Despeses de serveis exteriors.....	19
2.2. Execució pressupostària.....	19
2.3. Altres aspectes a destacar.....	21
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS.....	22
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS	23
5. CONCLUSIONS.....	24
6. AL·LEGACIONS	24
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES.....	32

INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast.

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable de les societats públiques, entre d'altres, Ramaders d'Andorra, S.A.

L'auditoria de Ramaders d'Andorra, S.A. forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2005, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2005.

La informació comptable examinada ha estat la integrant per la liquidació de comptes lliurada al Tribunal de Comptes en data 3 d'octubre de 2006 i consta entre altres, dels següents estats, comptes i annexos:

- Balanç
- Compte del resultat economicopatrimonial
- Memòria, que inclou el quadre de finançament.

Addicionalment, l'entitat presenta una liquidació del seu pressupost, un càlcul del romanent de tresoreria i la conciliació entre el resultat comptable i la liquidació pressupostària al 31 de desembre de 2005.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una fiscalització de regularitat, que inclou una fiscalització de legalitat o compliment i una fiscalització financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera de Ramaders d'Andorra, S.A. s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers de Ramaders d'Andorra, S.A. expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del resultat economicopatrimonial, i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, en l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per Ramaders d'Andorra, S.A. en l'exercici 2005 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents en l'entitat. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, amb tendència a localitzar fets posteriors que poguessin afectar a l'exercici auditat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos a l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens auditat va concloure el 18 de gener de 2007.

1.3. Naturalesa jurídica

Ramaders d'Andorra, S.A. es una societat pública, per a accions, creada per la Llei de creació de la societat ramaders d'Andorra, S.A. de 10 de desembre de 1998.

El capital social està participat en el 51% pel Govern i el 49% per titulars en actiu d'una explotació ramadera.

1.4. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera i comptable de Ramaders d'Andorra, S.A. en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei 1/2005, del 21 de febrer, del pressupost per a l'exercici 2005.
- Llei de creació de la societat Ramaders d'Andorra, S.A. de 10 de desembre de 1998.
- Reglament intern de Ramaders d'Andorra, S.A..

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Balanç i compte del resultat economicopatrimonial

Balanç

ACTIU	Exercici 2005	Exercici 2004
A) IMMOBILITZAT	-	570
Despeses d'establiment	-	570
C) ACTIU CIRCULANT	1.012.033	679.190
I. Existències	3.575	14.825
1. Comercials	3.575	14.825
II. Deutors	381.628	381.169
1. Deutors pressupostaris	381.628	309.017
2. Deutors no pressupostaris	-	72.152
III. Inversions financeres temporals	57.424	-
3. Fiances i dipòsits constituïts a curt termini	57.424	-
IV. Tresoreria	569.069	282.764
V. Ajustament per periodificació	337	433
TOTAL GENERAL (A+C)	1.012.033	679.760

PASSIU	Exercici 2005	Exercici 2004
A) FONS PROPIS	190.019	181.562
I. Patrimoni	150.253	150.253
1. Patrimoni	150.253	150.253
II. Reserves	9.219	9.219
III. Resultats d'exercicis anteriors	22.090	-38.916
1. Resultats positius d'exercicis anteriors	61.006	-
2. Resultats negatius d'exercicis anteriors	-38.916	-38.916
IV. Resultat de l'exercici	8.456	61.006
E) CREDITORS A CURT TERMINI	822.014	498.197
III. Creditors	822.014	498.197
1. Creditors pressupostaris	533.771	494.550
2. Creditors no pressupostaris	288.057	2.133
4. Administracions públiques	-	515
5. Altres creditors	186	1.000
TOTAL GENERAL (A+E)	1.012.033	679.760

Font: Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

Compte del resultat economicopatrimonial

DEURE	Exercici 2005	Exercici 2004
A) Despeses	1.532.636,17	1.367.387,88
1. Reducció d'existències de productes acabats i en curs de fabricació.	14.301,71	1.810,28
2. Aprovisionaments	1.492.545,24	1.330.653,36
a) Consum de mercaderies	1.442.806,64	1.279.401,97
b) Consum de primeres matèries i d'altres materials consumibles	-	-
c) Altres despeses externes	49.738,60	51.251,39
3. Despeses de gestió ordinària, de funcionament dels serveis i prestacions socials	21.888,71	17.440,20
c) Dotacions per a amortitzacions d'immobilitzat i variacions de fons de provisió per a reparacions.	-	588,36
c1) Dotacions per amortitzacions	-	588,36
e) Altres despeses de gestió	21.399,70	16.851,84
e1) Serveis exteriors	20.358,04	16.476,27
e2) Tributs	1.041,66	375,57
f) Despeses financeres i assimilables	489,01	-
f1) Per deutes	489,01	-
5. Pèrdues i despeses extraordinàries	3.900,51	17.484,04
c) Despeses extraordinàries	469,78	-
d) Despeses i pèrdues d'altres exercicis	3.430,73	17.484,04
Estalvi	8.456,41	61.005,64

HAVER	Exercici 2005	Exercici 2004
B) Ingressos	1.541.092,58	1.428.393,52
1. Vendes i prestació de serveis	1.411.845,64	1.255.546,29
a) Vendes	1.411.845,64	1.255.546,29
2. Augments d'existències de productes acabats i en curs de fabricació	3.052,34	14.301,71
4. Altres ingressos en gestió ordinària	27,70	5,00
f) Altres interessos i ingressos assimilats	27,70	5,00
f1) Per deutes	27,70	5,00
5. Transferències i subvencions	99.425,00	150.042,00
a) Transferències corrents	80.225,00	77.890,00
b) Subvencions corrents	19.200,00	72.152,00
6. Beneficis i ingressos extraordinaris	26.741,90	8.498,52
d) Ingressos extraordinaris	433,83	28,52
e) Ingressos i beneficis d'altres exercicis	26.308,07	8.470,00
Desestalvi		

Font: Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

Quadre de finançament

Fons aplicats	Exercici 2005
1. Recursos aplicats en operacions de gestió	1.532.636
a) Reducció d'existència de productes acabats i en curs de fabricació	14.302
b) Aprovisionaments	1.492.545
c) Serveis exteriors	20.358
d) Tributs	1.042
e) Despeses de personal	
f) Prestacions socials especials	
g) Transferències i subvencions	
h) Despeses financeres	489
i) Altres pèrdues de gestió corrent i despeses excepcionals	3.901
j) Dotació per a les provisions d'actius circulants	
2. Pagaments pendents d'aplicació	
3. Despeses de formalització de deutes	
4. Adquisicions i altres altes d'immobilitzat	
a) Destinats l'ús general	
b) Immobilitzacions immaterials	
c) Immobilitzacions materials	
d) Inversions gestionades	
e) Immobilitzacions financeres	
5. Disminucions directes del patrimoni	
a) En adscripció	
b) En cessió	
6. Cancel·lació o traspàs de deutes a llarg	
a) Emprèstits i altres passius	
b) Per préstecs rebuts	
c) Altres conceptes	
7. Provisions per riscos i despeses	
Total aplicacions	1.532.636
Excés d'origens sobre aplicacions	9.026
(Augment del capital circulant)	

Fons obtinguts	Exercici 2005
1. Recursos procedents d'operacions de gestió	1.541.093
a) Vendes	1.411.846
b) Augment d'existències de productes acabats i en curs de fabricació	3.052
c) Impostos directes i cotitzacions socials	
d) Impostos indirectes	
e) Taxes, preus públics i contribucions	
f) Transferències i subvencions	99.425
g) Ingressos financers	28
h) Altres ingressos de gestió corrent i ingressos excepcionals	26.742
i) Provisions aplicades d'actius circulants	
2. Aportacions a fons patrimonial	
a) Ampliacions a l'aportació	
3. Subvencions de capital	
4. Cobraments pendents d'aplicació	
5. Incrementos directes de patrimoni	
a) En adscripció	
b) En cessió	
c) Altres aportacions d'ens matrius	
6. Deutes a llarg termini	
a) Emprèstits i passius anàlegs	
b) Préstecs rebuts	
c) Altres conceptes	
7. Alienacions i altres baixes d'immobilitzat	570
a) Destinats a l'ús general	570
b) Immobilitzacions immaterials	
c) Immobilitzacions materials	
d) Immobilitzacions financeres	
8. Cancel·lació anticipada o traspàs a curt termini d'immobilitzacions financeres	
Total d'origens	1.541.663
Excés aplicacions sobre orígens	
(Disminució del capital circulant)	

Font: Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

VARIACIÓ DEL CAPITAL CIRCULANT	Exercici 2005	
	Augments	Disminucions
1. Existències		11.249,27
2. Deutors		
a) Pressupostaris	72.611,48	
b) No pressupostaris		72.152,00
3. Creditors		
a) Pressupostaris		37.892,58
b) No pressupostaris		285.924,07
6. Altres comptes no bancaris	57.423,90	
7. Tresoreria	286.305,09	
8. Ajustaments per periodificació		96,21
TOTAL	416.340,47	407.314,13
VARIACIÓ DEL CAPITAL CIRCULANT	9.026,34	

Font: Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

2.1.1. Immobilitzat

Els moviments de l'immobilitzat es resumeix en el següent quadre:

Concepte	Saldo a 31/12/04	Altes	Baixes	Saldo a 31/12/05
Despeses de constitució	570	-	-570	-
TOTAL IMMOBILITZAT	570	-	-570	-

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

2.1.2. Existències

La variació d'existències presenta les següents xifres:

Concepte	Saldo 2005	Saldo 2004	Variació
Existències pinso	3.575,26	522,92	3.052,34
Existències carn	-	14.301,71	-14.301,71
Total	3.575,26	14.824,63	-11.249,37

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

De la revisió de la composició dels saldos d'existències s'observa la següent incidència:

Valoració de les existències de carn

Com s'observa en el quadre anterior, al 31 de desembre de 2005 no figuren comptabilitzades existències de carn. Amb tot, de la revisió efectuada es desprèn que existien al tancament de l'any canals de vedells que es trobaven a l'escorxador, pendent de venda per valor de 2.396 euros. D'aquest bestiar restava igualment pendent de comptabilitzar la seva compra. Per aquest motiu, les compres i les existències de l'exercici s'haurien d'incrementar pel referit import.

2.1.3. Deutors

El desglossament de l'epígraf de deutors del balanç és el següent:

Concepte	Saldo 2005	Saldo 2004	Variació
Clients	354.972,69	282.361,21	72.611,48
Deutors	26.655,45	26.655,45	0,00
Administracions públiques	-	72.152,00	-72.152,00
Total	381.628,14	381.168,66	459,48

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

A continuació es presenta l'observació que s'ha posat de manifest respecte els saldos anteriors:

Provisió per insolvències de tràfic

De la revisió de l'antiguitat dels pendents de cobrament s'observa que existeixen deutes amb més d'un any d'antiguitat que, en aplicació del principi de prudència, haurien de ser provisionats. Per l'exercici 2005 s'ha estimat que la societat hauria d'haver dotat una provisió per insolvències de tràfic per un import d'11.988 euros.

2.1.4. Inversions financeres temporals

El detall de l'import reflectit al balanç és el següent:

Concepte	Saldo 2005	Saldo 2004	Variació
Fiances i dipòsits constituïts a curt termini	57.424	-	57.424

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

De la revisió d'aquesta àrea en destaca la següent incidència:

Composició del saldo de fiances i dipòsits constituïts a curt termini

Ramaders d'Andorra, S.A. ha rebut una subvenció del Govern per valor de 290.904 euros en concepte d'ajut al foment de productes de qualitat controlada, per compensar les diferències de preu en el sector degudes a l'estacionalitat del producte i previstes pel mateix programa de qualitat.

Atenent a la naturalesa de les transaccions, el saldo hauria de figurar en un compte comptable deutor i no en un compte financer.

2.1.5. Tresoreria

El detall dels saldos que componen la rúbrica de tresoreria és el següent:

Concepte	Saldo 2005
Crèdit Andorrà PTS	152,63
Crèdit Andorrà €	72.273,87
Andbanc	496.642,09
Total tresoreria	569.068,59

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

2.1.6. Ajustaments per periodificació

El resum dels moviments comptabilitzats en aquest compte és el següent:

Ajustament per periodificació d'actiu

Descripció	Saldo 31/12/2005
Taxa Comerç i Indústria	77,05
Impost activitats comercials	259,92
Total	336,97

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

Com l'exercici anterior, la societat ha periodificat els tributs abonats en l'exercici 2005 quan, independent del seu pagament, el període impositiu es correspon amb l'any natural en curs. Aquest fet suposa que a les despeses de l'exercici s'ha imputat una part dels tributs corresponents a l'exercici anterior i una altra part corresponent a l'exercici en curs.

Es recomana comptabilitzar els tributs amb criteri d'any natural.

2.1.7. Fons propis

El quadre de moviments dels fons propis es resumeix en el següent quadre:

Concepte	Saldo 31/12/04	Altes	Aplicació Resultats	Saldo 31/12/05
Capital Social	150.253,02			150.253,02
Reserva legal	9.219,49			9.219,49
Resultats d'exercicis anteriors (romanent)	-38.915,74		61.005,64	22.089,90
Resultat de l'exercici	61.005,64	8.456,41	-61.005,64	8.456,41
Total fons propis	181.562,41	8.456,41	0,00	190.018,82

Font: elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

De la revisió efectuada es desprenen les observacions següents:

Formalització i comptabilització de l'ampliació de capital

La junta general ordinària de 19 de febrer de 2004 va aprovar una ampliació de capital amb l'emissió de 2.000 noves accions nominatives amb un valor nominal de 60,10 euros cadascuna i la subscripció íntegra per part de Govern de les mateixes. A 31 de desembre de 2005 no s'havia tramitat la modificació d'estatuts socials ni s'havia reflectit comptablement aquesta ampliació de capital.

A l'exercici 2005, el Govern va transferir 12.020 euros corresponent al desemborsament de 200 accions, però aquest import ha quedat comptabilitzat com un saldo creditor amb Govern dintre de l'epígraf de creditors pressupostaris.

Dotació de la reserva legal

La societat va enregistrar l'exercici 2002 una dotació de la reserva legal per 9.219 euros si bé no s'ha trobat constància de la proposta d'aquesta operació per part del Consell d'Administració, tal i com preveuen els seus estatuts.

Així mateix, segons l'article 12.1 del Reglament de Societats Mercantils de 19 de maig de 1983 les societats mercantils hauran de destinar, com a mínim, un 10% dels beneficis nets anyals a la formació de la reserva legal obligatòria fins que aquesta arribi al 10 % de llur capital social. Per tant a l'exercici 2005, Ramaders d'Andorra, S.A., hauria d'haver dotat a la reserva legal al menys el 10% del resultat positiu obtingut.

2.1.8. Creditors

El desglossament de l'epígraf de creditors és el següent:

Concepte	Saldo 2005	Saldo 2004	Variació
Proveïdors i creditors	533.771	494.550	39.221
Administracions públiques	-	515	-515
Altres deutes	1.088	1.902	-814
Primes pendent de repartir	287.155	1.231	285.924
Creditors	822.014	498.198	323.816

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

2.1.9. Ingressos per vendes

El detall dels ingressos obtinguts per vendes es el següent:

Concepte	Saldo 2005	Saldo 2004	Variació
Venda de vedells i corders	1.062.418,95	866.320,74	196.098,21
Venda de pinso	340.051,56	377.058,67	-37.007,11
Venda de pell i menuts	9.375,13	12.166,88	-2.791,75
Total	1.411.845,64	1.255.546,29	156.299,35

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

De la revisió dels imports i operacions de l'exercici s'han detectat les següents incidències:

Operacions no comptabilitzades

S'han detectat operacions de venda no comptabilitzades per un import de 896 euros. En conseqüència, el saldo d'ingressos i deutors està infravalorat per aquest import.

Conveni amb una entitat bancària

Al maig de 2005 Ramaders d'Andorra va signar un conveni de col·laboració amb una entitat bancària pel qual aquesta assumia la diferència entre el preu de tarifa i el preu de mercat al que es col·loqués la carn per tal de potenciar el seu consum en menjadors escolars i diferents centres socials del país. L'import màxim d'aquesta ajuda segons el conveni era a 37.000 euros.

A 31 de desembre de 2005 l'entitat no té comptabilitzat cap ingrés relatiu a aquest conveni de col·laboració. En l'exercici 2006 l'entitat ha cobrat 36.337,79 euros en relació a aquest conveni, corresponent la totalitat a operacions efectuades durant el 2005.

Debilitats en el control intern

S'han detectat mancances en el control intern respecte de la facturació i comptabilització de les vendes de carn i pinso (factures de bestiar elaborades des de les dependències del Govern sense deixar constància de la conformitat del ramader, factures de pinso sense la conformitat del receptor de la mercaderia en un albarà que permeti controlar que totes les sortides hagin estat facturades). Es recomana verificar les operacions descrites i que es prenguin les mesures adients per evitar que es reproduïxin situacions anàlogues a les esmentades.

2.1.10. Subvencions corrents

Ramaders d'Andorra, S.A. ha rebut en l'exercici 2005 les següents subvencions per a despeses corrents i serveis:

Concepte	Import	Pendent cobrament
Subvenció diferència de preus	19.200,00	-
Promoció i comercialització bestiar de renda	80.225,00	-
TOTAL	99.425,00	0,00

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

De la revisió d'aquesta àrea es destaca la següent incidència:

Acreditació de la justificació de la subvenció

La subvenció cobrada per a promoció i comercialització de bèstia de renda per import de 80.225 euros, d'acord amb la memòria del pressupost de l'exercici 2005 presentada per l'entitat, es destinada a cobrir les despeses de funcionament corrent (compres de

subministraments, pagament a professionals, pagament de tributs, altres serveis, etc.). Per a l'exercici 2005 aquest conjunt de despeses han sumat la quantia de 21.399,70 euros. No s'ha obtingut còpia del document acreditatiu de la concessió de la subvenció, que permeti opinar sobre la reintegrabilitat de la part de subvenció no utilitzada.

2.1.11. Despeses d'aprovisionaments

El següent quadre resumeix les despeses per aprovisionaments:

Concepte	Saldo 2005	Saldo 2004	Variació
Compra de vedells i corders	1.107.009	935.457	171.552
Compra de pinso	335.797	343.945	-8.148
Variació d'existències de pinso	-3.052	1.810	-4.862
Variació d'existències de carn	14.302	-14.302	28.604
Total	1.454.056	1.266.910	187.146

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriva l'observació següent:

Operacions pendents de comptabilitzar

No s'han comptabilitzat factures de compra per valor de 7.488,43 euros corresponents a màquila i transport. Aquest fet suposa que les compres de mercaderia en conjunt estan infravalorades en aquest import i conseqüentment els resultats estan sobrevalorats per aquesta mateixa quantia.

2.1.12. Despeses de serveis exteriors

El següent quadre resumeix les despeses d'explotació:

Concepte	Saldo 2005	Saldo 2004	Variació
Manteniment informàtic	585	-	585
Serveis de professionals independents	12.792	9.737	3.055
Assessorament comptable	5.928	5.736	192
Serveis bancaris i similars	373	423	-50
Publicitat	100	580	-480
Fires	580	-	580
Total serveis exterior	20.358	16.476	3.882

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

Es destaca a continuació la incidència que s'ha observat de la revisió efectuada:

Integritat de les despeses per serveis exteriors

En el compte del resultat de la societat no hi figura la totalitat dels imports en concepte de "Serveis exteriors" (lloguers, despeses de personal, material d'oficina, publicitat, etc.) que són prestats pel personal i en dependències del Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient, ja que la gestió de la societat és suportada per aquest Ministeri. Es recomana, a fi de conèixer el cost real de l'activitat i dels programes de la societat, que es repercuteixin en els seus comptes totes les despeses que es deriven de la seva gestió.

2.2. Execució pressupostària

L'entitat presenta una liquidació pressupostària junt amb els estats financers anuals, encara que no està subjecta a la Llei general de les finances públiques. A efectes il·lustratius, tot i quedar fora de l'abast de la fiscalització en no formar part dels comptes anuals, es reproduïx seguidament.

Liquidació de l'estat de despeses i ingressos

CODCLASIF	NOMCLASIF	Pressupost 2005	Liquidat	Dif (Liq-Pres)	% liquidat (Liq/Pres)
3	TAXES I ALTRES INGRESSOS	1.290.829	1.411.845	121.016	109,38%
30	VENDES	1.290.829	1.411.845	121.016	109,38%
300	VENDES	1.290.829	1.411.845	121.016	109,38%
30000	Venda de carn	911.485	1.062.419	150.934	116,56%
30002	Venda de pinso	371.336	340.051	-31.285	91,58%
30003	Venda de pells i menuts	8.008	9.375	1.367	117,07%
42	TRANSFERÈNCIES DE L'ESTAT	80.225	99.425	19.200	123,93%
420	GOVERN D'ANDORRA	80.225	99.425	19.200	123,93%
42000	Ajut a la producció de productes de qualitat	-	19.200	19.200	-
42090	Altres transferències de Govern	80.225	80.225	-	100,00%
5	INGRESSOS PATRIMONIALS	-	28	28	-
52	INTERESSOS DE DIPÒSITS	-	28	28	-
520	COMPTES BANCARIS	-	28	28	-
52000	Interessos financers comptes bancaris	-	28	28	-

TOTAL INGRESSOS	1.371.054	1.511.298	140.244	110,23%
------------------------	------------------	------------------	----------------	----------------

CODCLASIF	NOMCLASIF	Pressupost 2005	Liquidat	Dif (Liq-Pres)	% liquidat (Liq/Pres)
22	MATERIAL, SUBMINISTRAMENTS I ALTRES	1.369.154	1.513.945	144.791	110,58%
220	MATERIAL D'OFICINA	2.500	-	-2.500	0,00%
22000	Material d'oficina ordinari i altres varis	1.500	-	-1.500	0,00%
22040	Material d'informàtica	1.000	-	-1.000	0,00%
221	SUBMINISTRAMENTS	1.240.372	1.442.806	202.434	116,32%
22170	Compra bestiar	888.675	1.107.009	218.334	124,57%
22172	Compra de pinso	349.197	335.797	-13.400	96,16%
22190	Altres subministraments	2.500	-	-2.500	0,00%
225	TRIBUTS	1.490	1.042	-448	69,93%
22520	Tributs Locals	1.490	1.042	-448	69,93%
226	ALTRES SERVEIS	3.500	-	-3.500	0,00%
22610	Atencions protocol·làries i de representació	2.000	-	-2.000	0,00%
22660	Reunions conferències i cursets	1.500	-	-1.500	0,00%
227	TREBALLS REALITZATS PER ALTRES EMPRESES	121.292	70.097	-51.195	57,79%
22730	Processament de dades	6.600	585	-6.015	8,86%
22760	Estudis i treballs tècnics	19.735	18.720	-1.015	94,86%
22770	Publicitat i propaganda	42.000	680	-41.320	1,62%
22790	Serveis bancaris	-	373	373	-
22780	Sacrifici animals	52.957	49.739	-3.218	93,92%
23	INDEMNITZACIONS PER SERVEIS	1.000	-	-1.000	0,00%
231	LOCOMOCIÓ I DESPLAÇAMENTS	1.000	-	-1.000	0,00%
23100	Desplaçaments	1.000	-	-1.000	0,00%
34	DE DIPÒSITS, FIANCES I ALTRES	900	489	-411	54,33%
349	ALTRES DESPESES FINANCERES	900	489	-411	54,33%

TOTAL DESPESES	1.371.054	1.514.434	143.380	110,46%
-----------------------	------------------	------------------	----------------	----------------

DESESTALVI	0	3.135	0	
-------------------	----------	--------------	----------	--

Font: Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

Adicionalment, l'entitat presenta un estat del romanent de tresoreria i la conciliació del resultat comptable i el resultat pressupostari que transcrivim a continuació:

Romanent de tresoreria

Romanent de Tresoreria	Exercici 2005
1 (+) Drets pendents de cobrament	439.052
(+) del pressupost corrent i pressupostos tancats	381.628
(+) d'operacions no pressupostàries	57.424
2 (-) Obligacions pendents de pagament	822.014
(+) del pressupost corrent i pressupostos tancats	533.957
(+) d'operacions no pressupostàries	288.057
3 (+) Fons líquids	569.069
I. Romanent de tresoreria afectat	186.107
II. Romanent de tresoreria no afectat	
III. Romanent de tresoreria total (1-2+3) = (I+II)	186.107

Font: Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

Conciliació entre el resultat comptable el resultat pressupostari

Conceptes	(euros)
Resultat de la comptabilitat financera	8.456,41
+ Variació d'existències	11.249,37
+ Despeses extraordinàries	3.900,51
- Ingressos extraordinaris	-26.741,90
Resultat de la liquidació pressupostària	-3.135,28

Font: Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

2.3. Altres aspectes a destacar.

Controls de legalitat i financer

L'article 25 dels estatuts requereix que la societat romandrà sotmesa al control financer de la Intervenció general del Govern en els termes establerts en la LGFP mentre el

percentatge del capital social de la societat subscrit pel Govern sigui majoritari o suficient per a tenir-ne el control.

Tot i l'anterior, l'entitat no ha estat sotmesa als controls de legalitat i financer previstos en els articles 37, 39 i 42 de la LGFP.

Remissió de comptes

L'article 12 de la Llei del Tribunal de Comptes de 13 d'abril de 2000 estableix que el Govern ha de presentar els comptes de les societats públiques que en depenen al Tribunal de Comptes, abans de l'1 d'abril de l'any següent al del tancament de l'exercici.

Els estats i comptes anuals han estat tramesos al Tribunal de Comptes en data 3 d'octubre de 2006.

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

- Com es detalla a la nota 2.1.2 al 31 de desembre hi haurien existències de carn per un import de 2.396 euros la compra de les quals restava pendent de comptabilització. Aquest fet incrementaria les compres de l'exercici i el saldo de les existències, a la data del tancament, en el referit import.
- Figuren saldos pendents de cobrament d'antiguitat superior a un any, per import d'11.988 euros que, en aplicació del principi de prudència, haurien de ser provisionats, la qual cosa faria minorar el resultat de l'exercici en el referit import. (nota 2.1.3)
- Ramaders d'Andorra, S.A. no ha donat compliment al Reglament de societats mercantils respecte a l'obligació de destinar un 10% dels beneficis nets de l'exercici de 2004 a la dotació de la reserva legal que estableix l'esmentada norma. (nota 2.1.7)
- L'entitat no ha comptabilitzat durant l'exercici la subvenció atorgada per una entitat bancària, per import 36.338 euros, la qual es trobava meritada al tancament de l'exercici. El registre d'aquesta operació faria incrementar el resultat de l'exercici en el referit import. (nota 2.1.9)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors que segueixen pendents, amb les corresponents matisacions o actualitzacions en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

- L'entitat administra a través dels comptes 566 *Fiances i dipòsits constituïts a curt termini* els ajuts del Govern al foment de productes de qualitat controlada quan, per la seva naturalesa s'haurien d'haver comptabilitzat com un deutor de l'entitat. (nota 2.1.4)
- Figura pendent de formalitzar i comptabilitzar l'ampliació de capital aprovada per la junta general ordinària de 19 de febrer de 2004, d'import 120.200 euros. De l'import de l'ampliació, durant el 2005 es va desemborsar pel Govern la quantia de 12.020 euros. (nota 2.1.7)
- La societat va enregistrar l'exercici 2002 una dotació de la reserva legal per 9.219 euros si bé no s'ha trobat constància de la proposta d'aquesta operació per part del Consell d'Administració, tal i com preveuen els seus estatuts. (nota 2.1.7)
- L'entitat a rebut una subvenció per import de 80.225 euros destinada al finançament de les despeses de funcionament corrent de la societat. Amb tot, per a l'exercici de 2005 aquest conjunt de despeses ha sumat la quantia 21.399,70 euros. No s'ha obtingut còpia del document acreditatiu de la concessió de la subvenció, que permeti opinar sobre la reintegrabilitat de la part de subvenció no utilitzada. Tal com s'indicava en l'informe corresponent a l'exercici anterior, en la mateixa situació es trobaria l'import de 61.038 euros, corresponents a la diferència entre la subvenció rebuda i les despeses efectivament efectuades l'exercici 2004. (nota 2.1.10)
- S'han detectat operacions de venda no comptabilitzades per un import de 896 euros. En conseqüència, el saldo d'ingressos i deutors està infravalorat per aquest import. (nota 2.1.9)
- No s'han comptabilitzat factures de compra per valor de 7.488,43 euros corresponents a màquina i transport. Aquest fet minoraria el resultat de l'exercici en aquesta mateixa quantia. (nota 2.1.11)
- El compte del resultat de la societat no conté les despeses que suporta directament el Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient, el personal del qual és qui gestiona la societat. (nota 2.1.12)
- L'entitat no ha estat sotmesa als controls de legalitat i financers previstos en els articles 37, 39 i 42 de la LGFP. (nota 2.3)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les observacions esmentades en els paràgrafs de les conclusions relatives als comptes anuals 3 i 4, els estats i comptes anuals als que es refereix l'abast de la fiscalització (nota 1.1), expressen en tots els aspectes significatius la imatge fidel del patrimoni i de la situació econòmicofinancera de la societat Ramaders d'Andorra, S.A. al 31 de desembre de 2005 i dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats durant l'exercici tancat a aquella data i contenen la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables que li són d'aplicació.

Així mateix, excepte pel manifestat en els apartats 3 i 4 anteriors, no s'han posat de manifest incompliments significatius a la normativa reguladora dels fons públics que li és d'aplicació a la societat Ramaders d'Andorra, S.A.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre a Ramaders d'Andorra, S.A. el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

Es transcriu a continuació la resposta rebuda:

Andorra la Vella, 20 de juny del 2007

Sr. Carles SANTACREU COMA
President
Tribunal de Comptes
C/Sant Salvador, 10, 3r, despatx 7
ANDORRA LA VELLA

Distingit senyor,

Vist l'informe d'observacions i recomanacions efectuades pel Tribunal de Comptes en relació amb les liquidacions dels comptes de Ramaders d'Andorra SA corresponents a l'exercici 2005, us presento les consideracions següents:

1.- Observacions i recomanacions 2005

- **Com es detalla a la nota 2.1.2 al 31 de desembre hi haurien existències de carn per un import de 2.396 euros la compra de les quals restava pendent de comptabilització. Aquest fet incrementaria les compres de l'exercici i el saldo de les existències, a la data del tancament, en el referit import.**

El fet de no haver comptabilitzat les existències de carn per un import de 2.396 euros, no afectava el resultat de l'exercici; ja que en un primer moment la despesa s'hagués passat envers uns proveïdors i al moment de realitzar l'apunt de regularització d'existències la despesa s'hagués vist minorada pel mateix import. Amb tot, es realitzaran processos de verificació per tal de tenir un control sobre els sacrificis d'animals els quals encara no estiguin venuts, per tenir un control sobre les existències al tancament de l'exercici, aquests mecanismes s'iniciaran a durant l'exercici 2007.

- **Figuren saldos pendents de cobrament d'antiguitat superior a un any, per import d'11.988 euros que, en aplicació del principi de prudència, haurien de ser provisionats, la qual cosa faria minorar el resultat de l'exercici en el referit import. (nota 2.1.3)**

Durant l'any 2007 es farà un seguiment dels deutors pendents de cobrament, una vegada realitzat es portarà a terme la provisió per insolvència dels deutors que es creguin oportuns.

- **Ramaders d'Andorra, S.A. no ha donat compliment al Reglament de societats mercantils respecte a l'obligació de destinar un 10% dels beneficis nets de l'exercici de 2004 a la dotació de la reserva legal que estableix l'esmentada norma. (nota 2.1.7)**

La decisió es prendrà en el Consell d'Administració, que tindrà lloc durant el segon semestre de l'any 2007, on s'aprovaran els comptes i gestió de l'any 2006. Es verificarà que en l'ordre del dia figuri aquest punt i es farà un seguiment dels acords presos en la Junta General d'Accionistes.

- **L'entitat no ha comptabilitzat durant l'exercici la subvenció atorgada per una entitat bancària, per un import 36.338 euros, la qual es trobava meritada al tancament de l'exercici. El registre d'aquesta operació faria incrementar el resultat de l'exercici en el referit import. (nota 2.1.9)**

El fet de no haver reconegut l'import de 36.338 euros és degut al fet que no es van poder valorar les diferències de preu fins l'any 2006, i aquest import va ser ingressat al compte bancari de Ramaders d'Andorra S.A. el dia 28 de desembre del 2006. Per l'exercici 2007, aquest fet no es produirà al controlar dins del mateix exercici l'import de les diferències de preu i l'import percebut i/o reconegut per l'entitat bancària.

2.- Observacions i recomanacions d'anys anteriors

- **L'entitat administra a través dels comptes 566 "Fiances i dipòsits constituïts a curt termini els ajuts del Govern" al foment de productes de qualitat controlada quan, per la seva naturalesa s'haurien d'haver comptabilitzat com a deutor de l'entitat. (nota 2.1.4)**

L'entitat actua com a simple intermediari entre Govern i el Ramaders en el cas de les primes, entenem que Ramaders d'Andorra no és el deutor ni el creditor de les mateixes, i les considera com un import percebut de forma "atípica" i pendent de ser pagat.

- **Figura pendent de formalitzar i comptabilitzar l'ampliació de capital aprovada per la junta general ordinària de 19 de febrer de 2004, d'import 120.200 euros. De l'import de l'ampliació, durant el 2005 es va desemborsar pel Govern la quantia de 12.020 euros. (nota 2.1.7)**

Ramaders d'Andorra efectivament va decidir realitzar una ampliació de capital i Govern va efectuar un pagament pel desembors de 200 accions, amb tot, aquesta ampliació de capital mai s'ha arribat a escripturar i es preveu que durant l'exercici 2007 es realitzi la mateixa.

- **La societat va enregistrar l'exercici 2002 una dotació de la reserva legal per 9.219 euros si bé no s'ha trobat constància de la proposta d'aquesta operació per part del Consell d'Administració, tal i com preveuen els seus estatuts. (nota 2.1.7)**

La constitució d'aquesta reserva ve marcada pel Reglament de Societats de l'any 1983, no obstant i seguint els estatuts de la societat es verificarà que en el

Consell d'Administració, que tindrà lloc durant el segon semestre de l'any 2007, on s'aprovaran els comptes i de gestió de l'exercici 2006, figuri en l'ordre del dia aquest punt i es farà un seguiment dels acords presos en la Junta General d'Accionistes.

- **L'entitat ha rebut una subvenció per import de 80.225 euros destinada al finançament de les despeses de funcionament corrent de la societat. Amb tot, per a l'exercici de 2005 aquest conjunt de despeses ha sumat la quantia 21.399,70 euros. No s'ha obtingut còpia del document acreditatiu de la concessió de la subvenció no utilitzada. Tal com s'indicava en l'informe corresponent a l'exercici anterior, en la mateixa situació es trobaria l'import de 61.038 euros, corresponents a la diferència entre la subvenció rebuda i les despeses efectivament efectuades l'exercici 2004. (nota 2.1.10)**

Aquest punt es solucionarà en l'exercici 2007, on es justificaran les despeses que la subvenció rebuda ha de cobrir, en cas d'excedent s'analitzarà la possibilitat de retornar la part no efectivament gastada.

- **S'han detectat operacions de venda no comptabilitzades per un import de 896 euros. En conseqüència, el saldo d'ingressos i deutors està infravalorat per aquest import. (nota 2.1.9)**

Es revisaran les operacions generades pels ingressos. En l'exercici 2007 es realitzen controls periòdics entre el programa de gestió i el de comptabilitat per tal de verificar la no existència d'aquestes diferències.

- **No s'han comptabilitzat factures de compra per valor de 7.488,43 euros corresponents a màquila i transport. Aquest fet minoraria el resultat de l'exercici en aquesta mateixa quantia. (nota 2.1.11)**

Les factures de màquila i transport són generades per March i Segarra, amb aquestes factures de despesa van lligades factures de venda de pells i menuts, no es comptabilitza la factura de despesa fins al moment que no es rep la factura d'abonament per part de March i Segarra. Durant l'exercici 2007, es verificarà abans de realitzar el tancament que totes les factures tant d'ingressos com de despesa estiguin degudament comptabilitzades.

- **El compte del resultat de la societat no conté les despeses que suporta directament el Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient, el personal del qual és qui gestiona la societat. (nota 2.1.12)**

Continua pendent de resolució en l'exercici 2007. Tot i la complexitat de la valoració existeix un conveni on es detallen els serveis que el Ministeri d'Agricultura cedeix a Ramaders d'Andorra, i en cap moment es parla de valorar l'import d'aquesta ajuda. Si fos necessari, per a exercicis posteriors es podria intentar calcular l'import de la mateixa tot i la ja mencionada dificultat d'aquesta operativa, aquest "càlcul" es realitzarà durant l'exercici 2007 per tal de quantificar l'import del mateix.

- **L'entitat no ha estat sotmesa als controls de legalitat i financers previstos en els articles 37, 39, i 42 de la LGFP. (nota 2.3)**

Continua sense tenir-se cap mena de control directe per part de la Intervenció General, amb tot es valoraria positivament el seu control. En l'actualitat es porta un control extern mitjançant una empresa consultora.

3.- Altres observacions a l'informe del Tribunal de Comptes

- **En la pàgina 12 de l'informe on es diu: "...no figuren comptabilitzades existències de carn. Amb tot, de la revisió efectuada es desprèn que existien al tancament de l'any canals de vedells que es trobaven en l'escorxador, pendent de venda per valor de 2.396 euros. D'aquest bestiar restava igualment pendent de comptabilitzar la seva compra. Per aquest motiu, les compres i les existències de l'exercici s'haurien d'incrementar pel referit import".**

Ramaders d'Andorra reconeix aquesta errada en la valoració de les existències al tancament de l'exercici 2005, tot i que vol comentar que: l'import d'aquestes canals és del tot immaterial atès el volum de les compres i vendes realitzades, aquests productes en cas d'haver-se comptabilitzat haguessin implicat tal com es diu un increment de la despesa per aprovisionaments, i tanmateix una disminució d'aquesta al reconèixer les existències, sent l'efecte sobre el compte de resultats neutre. Tot i no figurar en el balanç, existeixen circuits de control suficients per controlar i verificar la correcció de les existències. Amb tot, aquest fet es solucionarà amb un control de les existències a 31/12/2007.

- **En la pàgina 13 de l'informe en l'apartat de "Deutors", on es diu: "De la revisió de l'antiguitat dels pendents de cobrament s'observa que existeixen deutes amb més d'un any d'antiguitat que, en aplicació del principi de prudència, haurien de ser provisionats. Per l'exercici 2005 s'ha estimat que la societat hauria d'haver dotat una provisió per a insolvències de tràfic per un import d'11.988 euros".**

Ramaders d'Andorra té una relació que va més enllà de les simples relacions comercials amb l'empresa March i Segarra, empresa amb qui manté una relació com a client i com a proveïdor. En exercicis passats i per una gestió comercial amb una comunicació deficient, es va generar un saldo a favor de Ramaders d'Andorra que s'ha estat gestionant al llarg de diferents exercicis, i molt possiblement bona part del saldo al que es fa referència provingui d'aquest client. Ramaders d'Andorra no considera aquest saldo de dubtós cobrament, ja que està realitzant les gestions per validar-lo i en tot cas donar de baixa l'import que no correspongui. Aquest fet, no es creu que vagi en contra del principi de prudència, ja que en cap cas es té la seguretat ni tan sols el coneixement que aquest import no s'arribi a cobrar. Al llarg de l'exercici 2007, s'estan realitzant tots els passos necessaris per validar el saldo final i realitzar totes aquelles operacions comptables necessàries.

Per la resta de clients, i degut a l'activitat pròpia de la societat, l'existència de morositat és pràcticament nul·la i amb un èxit de gestió de cobrament final molt alt.

- **En la pàgina 13-14 de l'informe en l'apartat d'"Inversions financeres temporals", on es diu: "Ramaders d'Andorra, SA, ha rebut una subvenció del Govern per valor de 290.904 euros en concepte d'ajut al foment de productes de qualitat controlada, per compensar les diferències de preu en el sector degudes a l'estacionalitat del producte i previstes pel mateix programa de qualitat. Atenent a la naturalesa de les transaccions el saldo hauria de figurar en un compte comptable deutor i no en un compte financer".**

Ramaders d'Andorra rep dos tipus de fons procedents de Govern, els primers corresponen efectivament a les diferències de preu generades pel fet de vendre els productes a un preu inferior al de cost. Aquestes diferències de preu un cop calculades, són comunicades a Govern qui efectua el pagament de les mateixes. En l'exercici 2007 s'intentarà calcular la totalitat de les diferències de preu imputables a Govern, i es procedirà a la seva comunicació i comptabilització, per tal que al tancament de l'exercici 2007 aquestes figurin en els estats financers de l'entitat.

- **En la pàgina 14 de l'informe en l'apartat d'"Ajustament per periodificació", on es diu: "Com en l'exercici anterior, la societat ha periodificat els tributs abonats en l'exercici 2005 quan, independentment del seu pagament, el període impositiu es correspon amb l'any natural en curs".**

Ramaders d'Andorra realitzarà totes aquelles operacions comptables necessàries per tal de no repetir aquest error en la presentació de comptes de l'exercici 2007. Amb tot, aquest fet ja es va corregir en la presentació de comptes de l'exercici 2006.

- **En la pàgina 15 de l'informe en l'apartat de "Fons propis", on es diu: "La junta general ordinària de 19 de febrer de 2004 va aprovar una ampliació de capital amb l'emissió de 2.000 noves accions nominatives amb un valor nominal de 60,10 euros cadascuna i la subscripció íntegra per part de Govern de les mateixes. A 31 de desembre de 2005 no s'havia tramitat la modificació dels estatuts socials ni s'havia reflectit comptablement aquesta ampliació de capital. A l'exercici 2005, el Govern va transferir 12.020 euros corresponent al desemborsament de 200 accions, però aquest import ha quedat comptabilitzat com un saldo creditor amb Govern dintre l'epígraf de creditors pressupostaris."**

Ramaders d'Andorra efectivament va decidir realitzar una ampliació de capital i Govern va efectuar un pagament pel desembors de 200 accions, amb tot, aquesta ampliació de capital mai s'ha arribat a escripturar i es preveu que durant l'exercici 2007 es realitzi la mateixa. Degut a la impossibilitat de comptabilitzar-la fins que aquesta es produeixi efectivament, l'import percebut per Ramaders d'Andorra es considera com un deute amb tercers, fins la formalització de l'ampliació de capital.

- **En la pàgina 15 de l'informe en l'apartat de "Fons propis", en el punt que fa referència a la reserva legal.**

Ramaders d'Andorra realitzarà i atès, que en les diferents Juntes d'Accionistes s'ha considerat destinar la totalitat del resultat a reserves, procedirà en l'exercici 2007 a reclassificar els romanents existents en: "Reserva legal" i "Reserves voluntàries", per donar compliment a la normativa legal existent i que afecta a la societat.

- **En la pàgina 16 de l'informe en l'apartat d'"Ingressos per vendes", en el punt que fa referència a les operacions no comptabilitzades.**

Ramaders d'Andorra realitzarà en l'exercici 2007 operacions de forma regular per tal de verificar la correcció dels imports efectivament facturats.

- **En la pàgina 16 de l'informe en l'apartat d'"Ingressos per vendes", en el punt que fa referència al conveni amb una entitat bancària.**

És cert que Ramaders d'Andorra no va comptabilitzar dins de l'exercici 2005 l'import corresponent al conveni signat amb Andbanc. Aquest import es va comptabilitzar dins de l'exercici 2006, degut a la dificultat de la seva quantificació. Pel que fa referència a l'exercici 2007, es realitzaran totes aquelles operacions per tal de comptabilitzar els ingressos i les despeses generats en el mateix dins de l'exercici comptable.

- **En la pàgina 17 de l'informe en l'apartat d'"Ingressos per vendes", en el punt que fa referència a les debilitats de control intern.**

Ramaders d'Andorra ha racionalitzat els circuits de facturació en l'exercici 2007, tan a nivell informàtic com de gestió, per realitzar una gestió comercial del tot correcta. Amb tot, i degut a l'especialitat del sector on es desenvolupen les activitats comercials, sempre hi hauran especificitats pròpies de Ramaders que caldrà valorar i en el seu cas saber entendre, com poden ser entre altres: les factures que la pròpia entitat fa de les compres que realitza als productors.

- **En la pàgina 17-18 de l'informe en l'apartat de "Subvencions corrents", en el punt que fa referència a l'acreditació de la justificació de la subvenció.**

Ramaders d'Andorra realitza una previsió de les despeses i els ingressos en els que incorrerà l'entitat en l'exercici de les seves activitats, el diferencial entre ingressos i despeses es sol·licita com una subvenció. En alguns cassos les despeses finals reals són inferiors a l'import percebut per la subvenció, en aquests casos aquest excés ha servit per cobrir en certes ocasions els diferencials de preu i així demanar menys import per aquest concepte. Aquest fet no s'espera repetir en exercicis futurs, destinant els imports percebuts a la seva finalitat concreta. L'entitat en cas de que li siguin reclamats aquests excedents procedirà a la seva devolució.

- **En la pàgina 18 de l'informe e l'apartat de "Despeses d'aprovisionaments", en el punt que fa referència a les operacions pendents de comptabilitzar.**

Ramaders d'Andorra comptabilitza les factures dins de l'exercici corresponent, amb tot, en certs casos com poden ser les despeses de màquina i transport, aquestes factures arriben amb cert retard i necessiten d'una posterior validació. Durant l'exercici 2007 es realitzaran processos de verificació dels saldos amb els proveïdors/creditors més importants, per verificar que la totalitat de les factures emeses per aquestos estiguin comptabilitzades.

- **En la pàgina 19 de l'informe e l'apartat de "Despeses de serveis exteriors", en el punt que fa referència a la integritat de les despeses per serveis exteriors.**

Ramaders d'Andorra realitza les seves activitats utilitzant recursos materials i personals del Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient, aquests imports mai s'han quantificat degut a la dificultat del seu càlcul. I en el cas de realitzar aquest càlcul molt possiblement aquestes despeses haurien d'estar subvencionades pel propi Ministeri.

- **En la pàgina 21 de l'informe e l'apartat de "Altres aspectes a destacar (punt 2.3.)", en el punt que fa referència als control e legalitat i financer.**

Ramaders d'Andorra efectivament no ha estat sotmès als control de legalitat i financer previstos en els articles 37, 39 i 42 de la LGFP, Ramaders d'Andorra valoraria molt positivament disposar de la figura d'una intervenció delegada per tal de realitzar les seves operacions sota els controls previstos per la llei.

- **En la pàgina 21 de l'informe e l'apartat de "Altres aspectes a destacar (punt 2.3.)", en el punt que fa referència a la remissió de comptes.**

Ramaders d'Andorra procedirà en l'exercici 2007 a remetre tots els estats financers i qualsevol altra informació que li sigui demanada, o de la que hagi d'informar dins dels terminis legals vigents, evitant retards en el procés.

Aprofito l'avinentsa per saludar-vos ben atentament.

Joel FONT COMA
President de Ramaders d'Andorra SA

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

El Tribunal de Comptes ha analitzat les al·legacions presentades i entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.